

110311

Mladiborec

SKJ

Mladinski list Jeseniško-Bohinjskega odr.

1. dec. 1944.

št. 3

— Mladina —

V zgodovini vseh narodov in razredov je igrala posebno vlogo mladina. Ta poseben značaj je bil v njeni revolucionarnosti. To njeno vlogo so zlasti dobro razumeli boljševiki in so zato vprašanj mladine posvečali veliko pozornost. Posebno veliko pozornost se mladini polaga v Sovjetski zvezi.

V vseh revolucijah so igrali mladinci veliko vlogo. Pomena mladine so se zavedali tudi fašisti, ki so skušali zajeti čim več mladine in jo uporabiti za svoje smotre. Značilno za mladino je tudi to, da se ne more pomiriti s starim svetom, ki mu je usojena propast, pa naj bo to v kulturnem ali nacionalnem pogledu, ampak želi postaviti nove oblike. Druga karakteristika mladine je, da je bila do ustanovitve Sovjetske Zveze neenakopravna. Bila je pripravljena graditi, delati, pa se ji ni dalo nobenih pravic. Zato je značilna zanjo borba enakopravnost. V politični borbi ima mladina poleg svojih interesov v borbi za enakopravnost tudi vse iste interese po postavi. Velik interes ima mladina tudi v kulturnem pogledu. Zato je položaj mladine povsem drugačen kakor položaj žen in starih delavcev. Tudi mladina po tovarnah ima svoje interese. Fašisti so znali spretno izkoristiti baš to, kar je mladina iskala. Niso je nasilno pritegovali, pritegnili pa so jo s tem, da so ji dali možnost, da se spozna s tehniko, vojsko itd. Nudili so ji domove, sport, zabavo in drugo. Vse to nudi mladini tudi Sovjetska Zveza. Razlika

je v tem, kakšnim svrham to služi. Fašizem je to mladino uporabil za v vojske in jo poslal v prve linije, dočim je bilo v SZ to drugače. Ker se metoda dela mladina bistveno razlikuje od dela žen in drugih, je nujno potrebna mladinska organizacija. To je dalo povod za osnovanje mladinske organizacije SKOJ, ki je masovna, borbena in vzgojna organizacija in ima nalogo, povesti vso mladino na stran proletariata in to ne samo z revolucije, ampak jo mora na to pripraviti že prej.

SKOJ se od Partije bistveno razlikuje v tem, da je Partija vodilna sila in ni tako masovna kot SKOJ. V SKOJ na pride vsak mladenec brez posebnih zahtev, da le kaj dela za Partijo ali OF. Vsak, ki pride v SKOJ, si mora pridobiti komunistično znanje. Masovna organizacija mora biti zato, da se Partija lahko nasloni nanjo in da iz vrst SKOJ-a črpa nove kadre.

Kot borbena organizacija je SKOJ voditelj mladinske borbe, ki vodi borbo za izboljšanje ekonomskih pogojev, za osvoboditev in za dosego socialne oblasti.

Kot vzgojna organizacija pa skrbi SKOJ, da se mladina vzgaja v komunističnem duhu, nadalje da se izobražuje s študiranjem Marкса, Engelsa, Lenina in Stalina. Moč je v masah, v njenem izkoriščanju. Da pa se more to izkoriščanje uporabiti sebi v prid, se je treba učiti.

OSVOBODILNA FRONTA NAS JE VODILA V BOJ.
OSVOBODILNA FRONTA JE ZDRUŽILA V BORBI VSE
SLOVENSKO ZEMLJE. OSVOBODILNA FRONTA JE NAS
PROGRAM. MOBILIZIRAJMO VSE SILE ZA ZMAGO OS-
VOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA. NASH
PCPOLNA MOBILIZACIJA JE ODGOVOR VSEM, KI HO-
CEJO ODTRGATI OD PRIMORSKE PRST, GORICO IN
BENEČIJO.

Iz Part. dnev.

Naši kurirji

Naš Joža Pagon
je velik kajon,
v kotu čepi,
se vedno smeji.

Ta drugi pa je Miloš Sova,
doma iz Bornovega lova.
Se je takrat posebno veselil,
ko Florjan plesat se je učil.

Tretji je Korošec Franc,
ki baje ima v ustih žvanc,
skrbi za svoj'ga gospodarja,
J.B. odreda konisarja.

Četrty pa je Franci ta,
ki vedno jo' okol' mošnja.
Z ženskami on slabe skušnje ima,
se iz zadrege zmazati ne zna.

Pa tud' Tončka zdaj ne smemo pozabiti,
ker ga malo hoč'no pohvaliti.
Za svoj'ga Stjepana skrbi,
da vedno kaj pod zob dobi.

Zdaj pa nekaj za vseh pet:
po skušnji Franci la bojte se deklet.
Naj bo rajši vaša deklet - puška,
da z njo sovraçu dali boste duška.

Lojze Strumbl,
štab odreda.

6 ljubkih deklet

Stisnjeni pod deke poslušamo težke deževne kaplje, ki udarjajo ob svilo naših zelenih šatorov. Nekatero udarijo skozi, se razprše v tisoče drobnih kapljic, ki sedajo na nas. Že nedan dežuje in tudi naši obrazi so postali nekako deževni. Govorimo bolj malo, vsakdo se stiska tako, da bi bil čim manj moker.

Četni dežurni pričofota po ozki, blatni steziči, prenapojen z vodo, v naš šator. Povleđa nas vse po vrsti, nato pa da ukaz: „Deset prostovoljcev za vojaško akcijo!“ Da ne bi bilo tako deževno vreme, bi se jih gotovo javilo kakor običajno, več kot preveč, predvsem SKOJ-evcev. Tako pa je vsak ob pogledu na dežurnega samo molče prikimal. Saj partizani smo po večini vsi prostovoljci. Par minut za tem smo že stali v zboru in čakali komandantovega povelja. Ko pride komandant, pogleđa vsakemu v oči, nato pa z rahlim nasmehom vpraša: „Tovariši, se kaj bojite pokanjsa? Ali imate dosti municije s seboj?“ V odgovor smo enoglasno zavpili: „Pray nič se ne bojimo in tudi municije imamo zadosti.“ V mislih pa smo si že predstavljali vojaško akcijo.

Vreme je bilo še vedno nepopravljivo v svojem nalivu, ko je kolona krenila v temno noč. V obraz nam udarjajo mrzle kaplje. Nad dve uri smo hodili po strmih stezicah navzdol, med potjo pa se je marsikdo počteno prekucnil, tihno zaklel in šel dalje. Ostali pa so se smejali.

Izza gostih dreves smo opazili prve obrise hiš. Ustavimo se pred malo leseno kolibo z naj vsi. Vsi premočeni vstopimo v premišljevanju, le kje in kakšno akcijo bomo naredili. Toda hipoma je bilo to vprašanje rešeno, ko smo vstopili. V kolibi zagledamo šest ljubkih deklic-tovarišic, preobloženih s paketi in posodicami. „Torej tu je ta vojaška akcija,“ je vsak

veselo vzkliknil. Bile so mlade SKOJ-evke iz doline. Občudujemo njihove ljubke obraze in nežne ročice, ki nam radočarno delijo belo sladko kavo, kruh z maslom, pakete in podobno. Lepo se jim zahvalimo, zapojemo še par partizanskih pesmi, nakar se veselo poslovimo in lahkih korakov odidemo nazaj v taborišče. Ne čutimo več deževnih kapelj, naše misli so koncentrirane na delovne in zavedne ljudi, ki se v najtežjem vojnem času izkažejo tako zveste državljanke svoje domovine.

Ljubke deklice pa si bomo dobro zapomnili in jih bomo po vojni poiskali, da bodo po naših domovih ustvarjale tako ljubke prizore, kakor je bil takrat.

Terina Zvonko
III. bat.

Padli tovarišici

Zakaj usoda si hotela,
da zopet si življenje vzela.
Si, tovarišica draga, zapustila nas,
odšla od nas si v rajski kras.

Za svobodo zlato dala si življenje,
ne boš več slišala tonov grmenje.
Zdaj v grobu tiho, mirno spiš,
počivaš, se nikogar ne bojiš.

Naj pesem SKOJ-evcev povsod odmeva,
v spomin na te naj srce nam ogreva.
Zvestobo vsi ti zdaj prisegli smo,
ko borimo se za svobodo.

Paula,
štab odreda

Srečanje z brati Rusi

Jutro se bliža s hitro naglico in četa se ga danes neizmerno veseli. Vprašam tovariše, kaj je temu vzrok in povedo mi, da gremo po Ruse, ki bodo iz nemške vojske prestopili k nam. V srcu mi zaigra veselje, da bom tudi jaz šla z njimi. In res, kmalu se odpravimo na pot.

Stopamo hitrih korakov, da pridemo čim prej na mesto. Neopisno veselje na kaže redvsem tovariš Mihajlo, po rodu Rus, ki se nahaja že dalj časa med nami. Veseli se, ker se bo vsak čas sestal s svojimi rojaki.

Dospemo na določeno mesto in nestrono čakamo trenutka, ko se bodo pojavili Rusi. Pozno je in tema že nastaja. Vsak trenutek morajo dospeti. In res, zasliši se njihovo govorjenje. „Stoj“, zavpije komandant, „kdo tam?“ – „Tukaj Rusi,“ odgovori tovariš Mihajlo, ki jim je med tem časom že odšel naproti. Neopisno veselje nas navdaja vse, ko si podajamo roke. Čujejo se veseli vzkliki: „Živijo Stalin! Živel maršal Tito!“, ki se razlegajo daleč naokoli. Veselje, sreča in radost odseva z obrazov mladih bratov Rusov. Ne morejo verjeti, da so res rešeni sovražnikovog- suženjstva in njihovih krvoločnih krempljev ter da se nahajajo med brati Slovenci, s katerimi se ramo ob ramo bore njihovi bratje in s katerimi se bodo do končnega uničenja sovražnika borili ramo ob ramo tudi oni.

Njihova želja se je uresničila.

Nadja,
II. bat.

=====

PRIHAJA VELIKI ČAS, ČAS TITOVE JUGOSLAVIJE!

Ej banditka - z mano greš...

Marico so vzeli. Moje misli so hitro sre- gledale položaj: sedaj pridem na vrsto tudi jaz. Hitim s pospravljanjem naše literature, da ne bi Gestapo kaj dobil pri meni. Hitim in hitim, toda zastoj. V naslednjem hipu namreč že zaslišim brnenje avtomobila, ki se ustavi pred našo hišo. Po vsem telesu me je spreletelo, srce je začelo hitreje biti ob misli, kaj bo sedaj. Po hodniku se zaslišijo trdi koraki. Hitro skočim v sobo, toda v naslednjem hipu že stoji v sobi široko razkoračen gestapovec z brzostrelko v roki. Osorno zakriči nad meno- noj: „V imenu kriminalne policije si aretira- na.“ Ker je govoril v slovenskem jeziku, sem takoj spoznala v njem slovenskega izdajalca. V svojem presenečenju in zmedenosti pa sem po- zabila na slike naših hrabrih partizanov, ka- tere sem držala v roki. Stopil je k meni in mi jih surovo iztrgal iz roke. Ko si jih je ogledal, jih je spravil v torbico, nato pa zavpil z zapovedovalnim glasom nad menojo: „Ej banditka, z mano greši!“ V moji glavi je zašu- melo, v misli mi je kot mora legla beseda „Be- gunje“.

Begunje! Kdo jih ne pozna? Kdo ne ve, kaj vse so prestali ti naši hrabri tovariši za svobodo ravno za temi mračnimi zidovi Begunj. Kaj vse bi nam povedale stene te mučilnice, če bi znale govoriti.

Pahnili so me v avtomobil in po polurni vožnji sem se znašla v Begunjah.

Cetrli dan sem v bunkerju in ogledujem stene tega ozkega prostora ter s solzami v o- čeh opazujem pregledujem podpise naših, ne smrt obsojenih tovarišev, kateri so dali svoje ži- vljenje za svobodo.

Hudo kričanje mučenicov v gornjih nad-

stropjih me je presunilo do mozga. Peti dan pridem na vrsto tudi jaz. Moja volja je bila trdna in močna.. Niso jo omajale neštete klofute in brce tistih štirih ur zasliševanja, ni me utrudil kos premoza, ki so mi ga držali nad glavo in nisem občutila, da me od dolgega klečanja bole kolena. Doživela sem največjo preizkušnjo v svojem življenju. S svojo železno voljo sem premagala vse. Vztrajala sem in niso mi mogli do živega. Moja trdna volja je bila poplačana s tem, da so me po trinajstih dneh izpustili.

„Svoboda!“ mi je kakor blisk šinilo v glavo. Ne morem vam popisati radosti in veselja, ko sem zadihala zopet sveži zrak naše prelepe domovine,, ko sem bila zopet prosta in sem lahko odšla. Kaj pomeni svoboda, veš šele tedaj, ko okusiš na lastni koži vso krutost ter nasilje okupatorja in naših domačih izdajalcev, ki za judeževe zlatnike prodajajo svoj narod sovražniku, za mračnimi stenami, prepojenimi s krvojo naših najboljših bratov in hčera, - v mučilnici Begunje.

Uvidela sem, da je možnost, da me še enkrat primejo in zapro, zato sem se takoj po povratku domov odločila in tudi takoj odpravila v partizane. To sem storila zato, da me ne bi fašistične zveri še enkrat dobile v kremplje, predvsem pa zato, da se ramo ob rami borim z našimi tovariši in tovarišicami do popolne zmage in uničenja sovražnika ter da maščujemo vsa nasilja in grozodejstva okupatorja.

Polajnar Jožica,
III. bat.

Vrhovnemu komandantu NOV in POJ, maršalu Titu, je bil za izredne zasluge, ki jih ima v NOV, podeljen naziv „Narodnega heroja“.

Najvišji od vseh gora
si Triglav, kras sveta.
Lepo se zjutraj zablestiš
in naša srca vzradostiš.

Ponosno dvigaš mi glavo,
visoko gor v nebo.
Od tam prihaja lunin sjaj
v lepí naš planinski raj.

Res daleč si od nas,
lahko do tebe priti ni vsak čas.
Da pa za SKOJ-evce ovire ni,
v dokaz na vrhu prapor zdaj visi.

Pavla M.,
štabna četa

Napad na Črni vrh

V mraku se odpravimo proti Črnemu vrhu, kjer je sovražnikova postojanka. S prijateljem korakava skupaj in se pogovarjava o domu in domačih. Tik pred napadom na sovražnikovo postojanko sva se morala na ukaz komandanta s tovarišem ločiti. Obema je bilo težko pri srcu, posebno pa njemu, ki je imel neko slutnjo v sebi. Dejal mi je: „Najbrž me bodo nesli iz te borbe.“ Krepko sva si stisnila desnici in odšla vsak na svojo stran.

Strojnice zaregljajo, napad se je pričel. Krogle švigajo okoli nas, poka, žvižga in gr-

mi okoli nas kakor na sodni dan. Polne štiri ure traja ta krvava bitka. Tedaj začujem glas svojega komandirja, ki mi zakliče izza hrbta: „Francelj, tvoj tovariš je padel,“ in pokazal je smer, v katero je prej šel. Ta novica me je zelo presunila, da sem kar otrdel. Beseda mi je zastala v ustih in nekaj časa sploh nisem več vedel, kje se nahajam. Ko pridem polagoma k zavesti, se pričnem po trebuhu med snopom žvižgajočih krogel plaziti v smeri, ki mi jo je pokazal komandir. Kmalu se priplazim do omenjenega kraja in tam zagledam v mlaki krvi ležečega svojega prijatelja. Imel je prestreljeno glavo. Ni mi šlo v glavo, da je to resnica, toda tovariš ni dal nobenega glasu več od sebe. Zapustil me je za vedno.

Po končani borbi sem pomagal sanitejcem mrtvega tovariša naložiti na voz in mu pre-
skrbeti mesto, kjer smo ga položili k večnemu počitku.

Ko pa smo ocenili uspeh naše borbe, mi je zopet pričelo srce normalno biti in moja velika žalost je bila malo potolažena, kajti preko sto belogardistov je dalo življenje, nad štirideset smo jih ujeli, zaplenili pa smo mnogo jedače in pijače, s katerimi smo potolažili svoje lačne želodčke.

Sodja Franc,
štabni kurir

Kaj pomeni :

- KPJ - Komunistična Partija Jugoslavije.
- SKOJ - Savez komunistične omladine Jugoslavije.
- CF - Osvobodilna Fronta.
- GK - Gospodarska Komisija.
- DE - Delavska enotnost.
- VDV - Vojska državne varnosti.

Slovenska povelja v NOV

Mirno!
Odmor!
Razhod!
Zbor!
Na desno (levo) ravnaj!
Naprej marš!
Četa (vod, desetina..) stoj!
Na desno!
Na levo!
Pol v desno!
Pol v levo!
Na ramo!
K nogi!
Lezi!
Vstani!
Na strel!
Meri!
Ggenj!
Vrzi bombo!
Stroj fronto na levo-desno!
V četverored na desno-levo!
Z desnim krilom naprej!
Menjaj korak!
Pozdrav zastavi!
Pozdrav na desno (levo)!

Akcija

Zašumelo je med tovariši. Akcija! Radovedna sem bila, kam neki. Radovedna, toda v naprej prepričana, da bo uspešna, saj imam popolno zaupanje v svoje predpostavljene. Vem, da so sami stari, preizkušeni borci na vodstvu, katerim smemo mirne duše zaupati.

Vsa navdušena sem se odzvala klicu „Zbor!“
Takoј nato odidemo, kam, mi ni znano.

Do noči smo dospeli na mesto. Kot bolničarka sem imela težko nalogo, toda čim težja je naloga tem ponosnejša sem nanjo. Niti malo nisem bila v skrbeh za sebe, pač pa za svoje tovariše.

Švabi so nas kmalu opazili in pričeli so raketami svetiti, da je bilo svetlo kakor po dnevi. Odprli so tudi takoј močan mitraljezki ogenj naravnost proti nam. Skočila sem za tovariši preko neke ograje, kjer smo dobili primerno zaklonišče pred zvižgajočimi kroglami, toda med tem sem že imela od švabske krogle preluknjane hlače. Sreča, da ni bilo kaj hujšega. Prišli pa smo v kritičen položaj, ker nas je sovražnik tudi tam opazil in pričel sipati smrtni ogenj tudi tja. Hitro se umaknemo nazaj na varnejše položaje in pridno pričeli vračati sovražniku krogle za krogle. Med tem so naši akcijo uspešno izvedli in odnesli bogat plen. Med tem ko so se vsi naši umaknili in odšli, mi tega nismo mogli storiti, ker bi nas sovražnik takoј opazil, zato smo morali skriti čakati. Med tem so sovražniki, ki so prej streljali le iz svojih bunkerjev, prilezli ven in pričeli preiskovati okolico, vse hiše, hleve in skednje. Tudi v bližini našega skrivališča so iskali, toda k sreči nas niso našli. Tudi njihovim psom, ki so jih imeli s seboj, se ni posrečilo najti našega skrivališča. Imeli pa smo za vsak slučaj pripravljen mitraljez in puške, če bi nas opazili.

V takem položaju nas je dohitel dan. Nekoliko nas je zaskrbelo, toda mislila sem si pri sebi: kar bo pa bo! S j umreti za svobodo se mi zdi sladko. Toda sreča nas ni zapustila. Do nas je prišel mlad pionirček, ki nam je nudil takoјšnjo pomoč. Predvsem je poskrbel za naše želodčke, ki so bili že prestradani. Pribesnel nam je kruha z maslom, da smo se okrep-

čali. Ko so Švabi šli na svoje nezabeljeno kosi-
silo, pa smo s pomočjo malega pionirčka, ki nas
je o vsem obveščal, zapustili svoje skrivali-
šče, pokazali sovražniku fige in se hitro od-
pravili v svojo edinico.

Dragica,
štab odreda

Slovarček tujk

Absolutna - popolnoma, brezpogojno.
agent - zastopnik, pooblaščenec.
agilen - delaven.
agresiven - nasilen, vsiljiv, napadalen.
aktivnost - delavnost.
analizirati - razčleniti.
anarhist - človek, ki ne prizna nobene vlade.
anarhizem - brezvladje.
avantgarda - predstraža, prvoboritelji, udarni-
ki.

Buržuazija - meščanstvo, vladajoč razred v
kapitalizmu, ki ima v rokah več-
no produkcijskih sredstev

center - središče
centralizem - vodenje iz središča (države, stran-
ke itd.)

Dekret - odlok
demokracija - ljudovlada
despotizem - nenarodna, protiljudska vlada
diplomacija - znanost vodstva zunanje politike.
direktiva - smernica
ekonomija - gospodarstvo
energičen - krepak, močan, odločen

Usoda

mlade

partizanke

Tovarišica Ivanka se je napotila v partizane. Bila je terenka na nekem sektorju, vedno vesela in dobre volje. Vse tovarišice so jo radi tega zelo vmljubile. Kot sekretarka SKOJ-a se je zelo rada sestajala s tovarišicami iz doline in vodila z njimi sestanke.

V hladnem jutru, ko je ravno naletaval sneg, je odšla po svojih opravkih, nič hudega sluteč, z veselim obrazom. Ko stopa veselo okoli malega grička in prepeva polglasno neko partizansko pesem, zareglja strojnica in tovarišica se mrtva zgrudi na zemljo. Sovražniki so jo oropali in jo tako pustili ležati na tleh. V takem stanju jo je našla naša patrrola, ki jo je pokopala in ji napravila primeren grob z majhnim križcem.

Ko sem to zvedela, me je zelo presunilo. Šla sem takoj na njen grob, kjer sem pokleknila in molče premišljevala usodo.

Draga tovarišica, ločila si se od nas, zapustila si nas za vedno. Dala si svoje mlado življenje, svoje nadebudno življenje za zlato svobodo, po kateri si tako hrepenela, a ni ti bilo usojeno, da bi jo uživala. Počivaj v miru...

Pavla,
štab odreda

Ali že veste...

da je najstarejši partizan v našem odredu Zaletel Tine, kom. politkomisarja v 3. bataljonu.

da so naši SKOJ-evci-ostrorelci postrelili že precej sovražnikov.

da je novi komandant J. B. odreda podporočnik Ceferin Janez (Golob)

Miting

Pred kratkim je bil v neki vasi v našem okrožju prirejen mladinski miting. V nabito polni dvorani, kjer je bilo zbrano poleg predstavnikov vojske in civilne uprave vse staro in mlado iz bližnjih vasi, so pokazali naši mladi SKOJ-evci tudi na kulturnem polju.

Mladina iz bohinjkega okraja je izročila našemu II. bataljonu lepo zastavo, mladi SKOJ-evci iz vojske in terena pa so vprizogili par lepih prizorčkov in zapeli nekaj partizanskih pesmi, ki so navdušile prisotne in ki so bile deležne s strani gledalcev in poslušalcev velikega aplavza.

S tem je dokazala naša mladina, da je tudi na kulturnem polju pridno na delu. Lepo uspela prireditelj pa bo ostala vsem v trajnem spominu.

Lojze

Vsem SKOJ-evcem naznanjamo tužno vest, da nas je za vedno zapustil

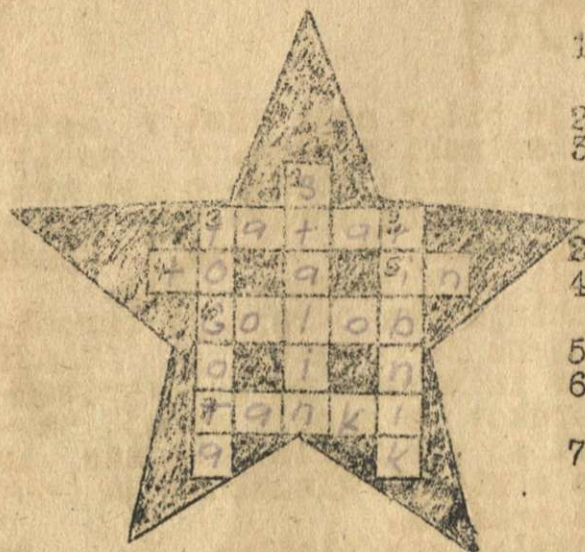
tov. J o ž a
sekretar Okrožnega komiteta SKOJ-a
Jesenice.

Padel je v zvestem izvrševanju svoje dolžnosti, v cvetu mladosti, za svojo domovino.

Slava mu!

SKOJ-evci

Za bistré glave

Navpično:

1. ime voditelja delavskega ljudstva
2. lastnost
3. zbirališče voda

Vodoravno:

2. stepski narod
4. oblika pomožnega glagola
5. veznik
6. komandant J. B. odreda
7. moderno orožje (množ.)

Rešitev iz 1. stav. 2.

2	9	4
7	5	3
6	1	8

1. sreda
2. Turki
3. Aškerc
4. Lom
5. Idrija
6. nos

Prve črke teh besed ti dajo ime S t a l i n

- ČRTICE -

V zadnjih treh mescih je bilo osvobojenih 11 prestolnic evropskih držav, med tem ko stojita dve prestolnici tik pred padcem.

Rusi so naklonili naši državi podpore 500 tisoč vagonov žita, katerega že dovažajo na osvobojeno osamlje. Beograd je že preskrbljen za 6 mesecev s žitom.

